บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การวิเคราะห์ความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจของโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง : กรณีศึกษาทางสาย พัทยา – มาบตาพุด

ชื่อผู้เขียน : นางวิยภรณ์ อังคณาวิศัลย์

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รศ. ดร. ไกร โพธิ์งาม ประธานกรรมการ
2. รศ. เอกสิทธิ์ เตชะไกศิยวณิช
3. ดร. ศิริพรรณ จิตรประสิทธิศิริ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ซึ่งเป็นการพัฒนาทางหลวงระบบใหม่ของกรมทางหลวง โดยนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และเครื่องมือด้านการเงินมาใช้ในการวิเคราะห์โครงการ เพื่อให้ทราบว่าโครงการมีความคุ้มค่าในการลงทุนหรือไม่

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้วิเคราะห์โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสาย พัทยา – มาบตาพุด ซึ่งเป็นโครงการที่มีความสำคัญในลำดับแรกๆ ในแผนแม่บททางหลวงพิเศษระหว่างเมืองของประเทศไทย โดยได้ทำการวิเคราะห์ความเหมาะสมก่อนการลงทุนดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์ความเหมาะสมทางด้านเศรษฐศาสตร์เป็นกรณีพื้นฐาน หมายถึงการที่รัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและเวนคืนที่ดินทั้งหมดโดยใช้เงินงบประมาณ และทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหวใน 3 กรณีที่อาจจะเกิดขึ้น คือ กรณีที่ 1 เป็น

กรณีที่ค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้น 20% ขณะที่ผลประโยชน์คงที่ กรณีที่ 2 เป็นกรณีที่ค่าก่อสร้างคงที่แต่ผลประโยชน์ที่ได้รับลดลง 20% และในกรณีที่ 3 เป็นกรณีที่ค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้น 20% และผลประโยชน์ลดลง 20 %

2. การวิเคราะห์ความเหมาะสมทางด้านการเงิน ได้ทำการวิเคราะห์เป็น 3 กรณี คือ

2.1 กรณีที่เอกชนผู้ได้รับสัมปทานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง ส่วนรัฐบาลเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดกรรมสิทธิ์เวนคืนที่ดิน

2.2 กรณีที่รัฐบาลเป็นผู้ลงทุนโครงการและดำเนินการเก็บค่าผ่านทางทั้งหมด นั่นคือรัฐบาลจะออกค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและค่าจัดกรรมสิทธิ์เวนคืนที่ดิน

2.3 กรณีที่เอกชนผู้ได้รับสัมปทานออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด ทั้งค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและค่าจัดกรรมสิทธิ์เวนคืนที่ดิน

จากผลการศึกษาการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการลงทุนโดยใช้เครื่องมือทางด้านเศรษฐศาสตร์พบว่าในกรณีพื้นฐานมีความคุ้มค่าในการลงทุน โดยมี NPV เท่ากับ 7,623.93 ล้านบาท B/C Ratio เท่ากับ 2.90 และ IRR เท่ากับ12% แต่เมื่อทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหวในทั้ง 3 กรณี และพิจารณาค่า IRR ที่ได้ในแต่ละกรณีคือ เท่ากับ 9% 9% และ 7% ตามลำดับ พบว่ายังไม่คุ้มค่าในการลงทุน สำหรับผลการวิเคราะห์ทางด้านการเงินทั้ง 3 กรณี พบว่าในกรณีที่ 1 ได้ค่าIRR เท่ากับ 17.11% กรณีที่ 2 ได้ค่า IRR เท่ากับ 17.60% และกรณีที่ 3 ได้ค่า IRR เท่ากับ 14.59% ซึ่งมีความคุ้มค่าในการลงทุนทุกกรณี